

vens Tanke, det maae vi see af Grundloven selv, saaledes som den nu foreligger. Nu vil jeg sige, at det vilde være mig den besynderligste Maade at opfatte nogen Grundlov paa, og jeg kan derfor ikke Andet end med en vis Forbauselse høre, at denne Opfattelse kan gjøre sig gjældende, naar man vilde sige: Grundloven sørger i sin 37te Paragraph med megen Omhu for, at der skal fremslaae sondret for Kjøbstæderne et vist Antal Valgmænd ligeoverfor det Antal Valgmænd, som Landet skal have; Grundloven sørger med den største Omhu, med en angstelig Omhu for, at et aldeles ikke i Forhold til Kjøbstædernes Folkemængde eller til Kjøbstædernes øvrige Qualificationer til at deeltage i Repræsentationen afpasset Valgmandsantal skal tilbeles dem; den fastsætter med Klar, bestemt Tanke, at de skulle have $\frac{1}{5}$ af Valgmændene — men dermed mener Grundloven slet ikke, at de skulle have en tilsvarende Indflydelse paa de endelige Valg. Det vilde være en Opfattelse af Grundloven, som jeg vel skulde vøgte mig for; det vilde være, synes det mig, ganske besynderligt at troe, at Grundloven efter først at have opstillet en saadan Adskillelse — lad den være falsk; jeg har ikke syntes om denne Adskillelse, den har været mig imod fra første Færd af, men den staaer der nu engang, — skulde søge med det Samme at borttage, hvad den saaledes engang havde givet. Men det har den heller ikke gjort. Just derfor var det, at den i § 40 udtrykkeligt fastsatte, at Valgene skulde udføres efter Forholdstalsvalgmaaden; det var at sige saa tydeligt, som det kunde siges, at den Indflydelse, som gennem Tilstaaelsen af et vist Antal Valgmænd var tilbeelt de Interesfer, som man nu — med Rette eller Urette — havde villet give en vis bestemt grundlovsmæssig Indflydelse, den skulde ogsaa bevares ved selve Valgene. Det er Grundlovens Tanke. Det nytter ikke, naar man ligeoverfor dette vil gjøre gjældende, at Grundloven ikke har villet gennemføre Forholdstalsvalgmaaden i alle mulige Maader og Dele, at den ikke har heelt igjennem villet respectere den. Grundloven er saa broget, den er et saa besynderligt Mosaik af mangfoldige og mangeartede forskjellige Opfattelser, at det vilde være besynderligt, om

den paa dette Sted skulde have været, saa at sige, heelt støbt fra Ende til anden. Nei, den har ved Siden deraf opstillet ganske andre Hensyn, den har ganske rigtigt, som den ærede Ordfører antydede, lagt overordentlig Vægt paa de geographiske Forhold, paa geographisk Afsondring, paa det, at en lille Dgruppe laa fjernt fra den øvrige Deel af Riget. Det respecterer jeg, det vil jeg ikke forsøge paa i fjerneste Maade at ramme; men forbi Grundloven ikke paa disse Steder har villet gennemføre Forholdstalsvalgmaaden, derfor troer jeg ikke, man kan sige, at den paa de andre Steder, hvor den udtrykkeligt har sagt, at den skulde komme til Anvendelse, ikke har villet gennemføre den. Hvad der igrønt kunde være at anføre, vilde gaae ind paa en mere almindelig Drøftelse af hvad der berører den sande Betydning, af denne Valgmethode i og for sig, hvilket ikke henhører under denne Sag. Det er aabenbart, at Isølanderne, for at blive ved dette Exempel, naar de forstod denne Valgmaade, som den bør forståes, ikke kunde have det Allermindste imod at være sammenslaaede med Sjælland, eller hvilken som helst anden Landsdeel; thi det er Sandhed, at den Indflydelse, som de burde have paa at vælge deres Isølandere, som jeg formener, at de fortrinsviis vilde henvende Tanken paa, vilde de bevare fuldstændigt, og de kunde blot vinde, at enkelte Isølandere herne, som kunde ønske at samle deres Stemmer med deres Landsmænds Stemmer, vilde der blive aabnet Udgang dertil. Men disse Argumenter vilde føre ind paa en nærmere Drøftelse af Metoden i og for sig, hvilket det ikke her er Stedet til. For mig er det her tilstrækkeligt, at jeg aldeles ikke har villet gennemføre den. Jeg har fra Begyndelsen af sagt, at, saaledes som Stemningen var, troede jeg, det var fuldkommen upraktisk, og at jeg derfor ikke vilde gjøre Forsøg derpaa, idet jeg ikke kunde antage, at det var min Pligt i dette Punkt at stille Forslag op, der aldeles ingen Udsigt havde til at vinde Samstemning — det nærværende har lidt nok. Jeg har blot villet sjerne nogle sjenynlige Ulemper og nogle sjenynlige Mangler, der vare ved den i Valgloven foreslaaede Inddeling af Kredse. Jeg har ogsaa beholdt de nu bestaaende Kredse uden